

159
10-1-1998

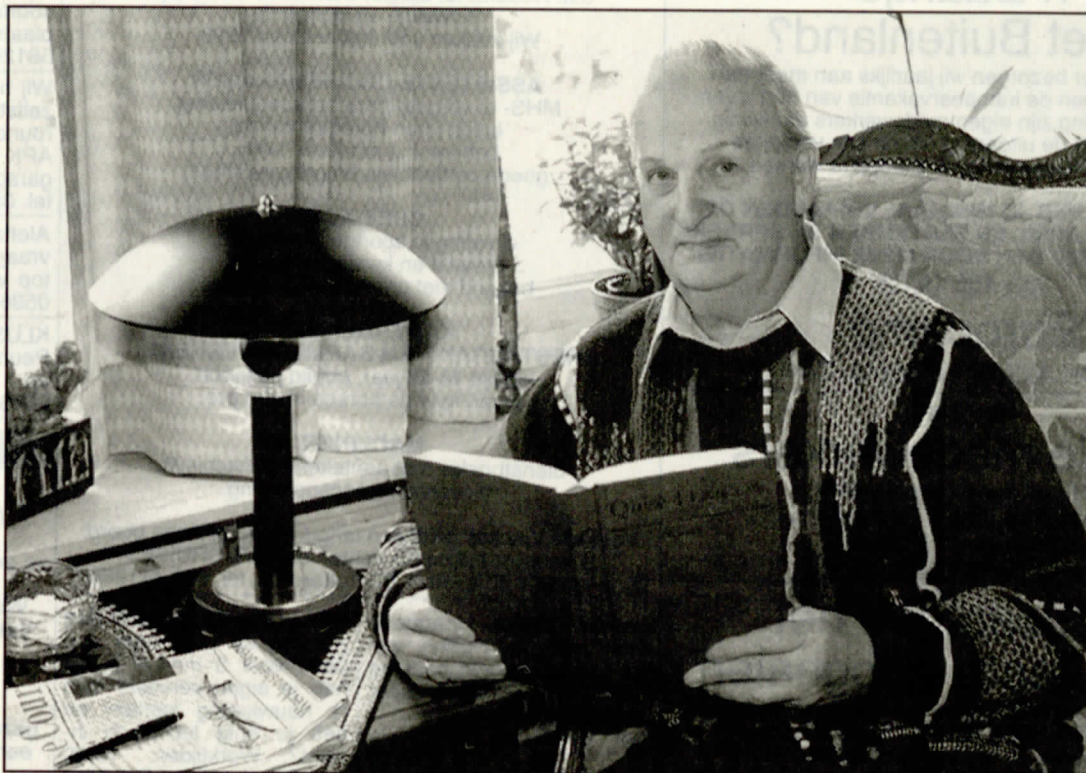
Emmenaar verzamelt Nederlandse kunstenaars in boek

■ EMMEN - „Dit boek is van eeuwige waarde,” zegt Emmenaar Rieks Visser. Ruim vijftien jaar is hij bezig geweest met de Quick Lexicon, uitgegeven door Servo in Assen. In dit naslagwerk staan alle Nederlandse beeldende kunstenaars van de laatste zes eeuwen vermeld. „Er bestaat geen enkel ander boek waarin alle Nederlandse kunstenaars vermeld staan. Dus er staan geen Vlamingen in, geen amateur-kunstenaars, geen foto's.”

Door **Eline Lubberts**

In totaal staan er 43.000 namen in de Quick Lexicon. „En al die namen heb ik nagetrokken.” Volgens Visser staan er niet veel mensen bij stil hoeveel werk dat is. „Ik heb alles gelezen wat er over kunst en de kunstenaars te lezen viel. Alle namen opgeschreven en dan de gegevens erbij zoeken. Dan kwam je soms dezelfde naam meerdere malen tegen, gespeld op verschillende manieren.” Ook buitenlandse lexica ploegde hij door. „Dan kwam ik Nederlandse schilders tegen. In Nederland werden ze niet in de literatuur genoemd, maar dan hadden ze in het buitenland bijvoorbeeld het interieur van een kerk beschilderd.”

Visser noemt zichzelf een namenvreter en dat in combinatie met zijn liefde voor kunst, zorgde voor de lexicon. „Dan kocht ik een schilderij of een aquarel, maar nooit stond de naam van de kunstenaar in de literatuur. Soms kocht ik de verkeerde stukken.” Voor zijn eigen documentatie begon hij lijsten bij te houden van namen van kunstenaars. Maar er bleek grote interesse te bestaan dat overzicht. „Vrienden vroegen me of ze mijn verzamelde informatie mochten kopiëren. Op een gegeven moment had ik dat verzoek van zo'n twintig mensen liggen. Toen besloot ik dat het anders moest doen. Ik ben het opnieuw gaan structureren en aan een echt boek gaan werken.” Dat bleek een

▲ Auteur Rieks Visser met zijn naslagwerk: „Dit boek is van eeuwige waarde.”

Foto: Henk Bunting

enorm karwei. „Op papier alfabetiseerde ik alle namen met informatie. Dat typte ik uit op vellen papier. Maar al snel had ik weer namen die er tussen moesten en dat moest ik er weer tussen doen. Meerdere malen wilde ik het bijltje erbij neer gooien, zo viel het soms tegen. Mijn hele bureau lag dan vol papier. Op een gegeven moment zei mijn zoon dat ik een computer moest aanschaffen. En ik ben blij dat ik dat gedaan heb, want anders had ik het nooit afgekregen.”

Visser had graag gewacht met het uitgeven van de Lexicon tot het jaar 2000. „Dat zou een mooi moment geweest zijn. Maar ja, ik heb ook niet het eeuwige leven. Ik ben nu vierenzeventig jaar en je moet er een keer een punt achter zetten. Een paar jaar geleden werd ik ernstig ziek. Gelukkig is dat goed gekomen, maar dat zet je toch aan het denken. Je kunt het niet altijd voortzetten.” Dus nu houdt Visser zich niet meer intensief bezig met de kunstenaar. „Natuurlijk heeft het nog steeds mijn interesse. Dat

kan ook niet anders, want anders had ik het nooit afgekregen.” Maar eigenlijk is het nooit af, want er blijven kunstenaars komen. Daarom zou Visser het liefst zien dat iemand zijn werk voortzet. „Het grote werk is immers al gedaan.”

Materiaal

De Quick Lexicon kost in de winkel honderdvijftig gulden. „Honderd gulden lijkt veel voor zo'n boek. Maar als ik vakverkopers moet geloven, is het absoluut niet duur. Als ik alles had gedeclareerd wat ik in de jaren aan papier en materiaal kwijt was, dan had het boek in de winkel wel vijfhonderd gulden gekost. Maar het moet betaalbaar blijven. Qua kwaliteit is het echt het beste van het beste. Een kunstlederen kaft, gesatineerd papier en een ronde rug. Het moet lang meegaan.” Potentiële klanten zijn volgens de schrijver veiling-, galeriehouders, antiquairs en bibliotheken. Maar ook door particulieren wordt het boek veel aangeschaft. „Dan hebben mensen een schilderij aan de muur hangen en willen ze dat graag terug vinden in een boek. Ik vind het belangrijk dat de massa ook kan lezen over beeldend kunstenaars.” In het boek wordt verwezen naar bronnen waar meer over de betreffende kunstenaar terug te vinden is.

Stromingen

Dit boek was hard nodig, aldus Visser. „Er bestaan alleen boeken over bepaalde periodes of stromingen. Grote namen, dat is nooit een probleem. Maar nooit stond alles overzichtelijk op een rij.” Ook belangrijk vindt Visser het dat de sub-top van de kunstenaarswereld genoemd wordt.

„Op deze manier zijn zij misschien ook in staat om meer te verkopen. Want hoe vaak komt het niet voor dat je op televisie in een kunstprogramma een schilderij ziet. De naam wordt wel genoemd, maar niet hoe geïnteresseerden in contact kunnen komen met de makers.”